

Kampen, 13 november 2000

Beste broeders, zusters, voorgangers en oudsten,

Wij hebben in de drie voorafgaande brieven ons intensief bezig gehouden met de leer van demonen in levens van christenen. Het is erg belangrijk om deze zaken te bestuderen en helder te stellen voor zover dit mogelijk is. De invloed van de verkeerde leer op dit gebied breidt zich razend snel uit, zoals u in deze brief ook weer kunt zien. In onze vorige brieven hebben we geprobeerd aan te tonen, dat het wel reëel is om bij bezeten mensen demonen uit te drijven, maar dat deze demonen niet aanwezig zijn bij wedergeboren christenen en dus ook niet bij hen uitgedreven hoeven worden. Ook is het onderwerp inwoning met familiedemonen bij christenen aan de orde geweest. Daarnaast is de mogelijkheid dat een christen beïnvloed kan worden door een vervloeking uit het verleden, o.a. in familieverband, besproken. Onze conclusie was dat een christen na zijn bekering en wedergeboorte vrij is van het verleden, ook van het familieverleden. Uit een aantal reacties blijkt, dat sommigen van u dit moeilijk kunnen rijmen met bepaalde gevallen in de praktijk. Wij zijn ons ervan bewust, dat er in gemeenten moeilijke gevallen kunnen zijn, waar men niet uit komt. Deze gevallen kunnen de pastor soms wanhopig maken en vaak weten de gemeenteleden er ook geen raad mee. Al gauw wordt er gedacht aan bezetting door of gebondenheid aan demonen, als verklaring voor het ongewone gedrag van de counselee. Echter, de Bijbel geeft hiervoor weinig houvast. Wij moeten de leer van de Bijbel boven ervaringen stellen, hoe mooi deze ervaringen ook mogen lijken. Wij geloven meer in een goede, deskundige begeleiding in samenwerking met een pastor, die de counselee op basis van grondig bijbelonderricht de weg wijst naar de oplossing van de problemen. Dit vergt veel energie, doorzettingsvermogen, geloof en vertrouwen op God van alle betrokkenen.

In deze brief zullen wij ons richten op het bestraffen van demonen in de hemelse gewesten boven bepaalde steden, gebieden en landen. Als inleiding willen wij ons even bezighouden met de vraag wat er nou precies gebeurde aan het kruis op Golgota.

Bracht Jezus' kruisdood verzoening voor zonden en/ of overwinning over demonen?

Dichters kunnen dingen soms gevoelig en zo diep overbrengen, dat wij "nuchterlingen" er verstandig aan doen in bepaalde gevallen naar hen te luisteren. Wij citeren hier daarom een gedeelte van een bekend gezang:

*"Jezus, leven van mijn leven,
Jezus, dood van mijnen dood,
.....
Heer, verzoener van mijn zonden,
Heiland, die mij hebt gezocht,
die mijn banden hebt ontbonden
en voor God mij vrijgekocht,
eens onrein, in schuld verloren,
ben ik door uw Geest herboren.
Duizend-, duizendmaal, o Heer,
zij U daarvoor dank en eer." *1*

Een andere dichter, in een eveneens oud lied, zegt het als volgt:

*Geen and're pleitgrond hebben wij,
niets maakt naast Hem ons vrij;
het is genoeg, dat Jezus stierf,*

**GEEN
FAMILIE
DEMONEN**

**TOCH
GOEDE
ERVARINGEN**

**OUDE
DICHTERS**

ja stierf voor u en mij!*2

*Jezus verbreekt des satans macht,
maakt zondeslaven vrij;
de zwakke zielen geeft Hij kracht,
bedroefden maakt Hij blij.*

Een moderne dichter, iemand van onze tijd, iemand die de leefomstandigheden van deze wereld aan de lijve ondervindt, schrijft:

*“Eer aan het Lam, eer aan het Lam
dat stierf voor onze zondeschuld.
Voor eeuwig op de troon,
ja, God in heerlijkheid gehuld.
Halleluja!*3*

MODERN

Wij zouden nog meer dichters kunnen noemen, maar we laten het bij deze drie. Zij beschrijven in hun liederen het hart en de diepte van het evangelie. Zij spreken van de zondeschuld van de mens t.o.v. God; van de goddelijke oplossing voor deze schuld door de dood van Jezus als offerlam; van de aanvaarding van het offer door God, door Hem voor eeuwig op de troon te zetten; van de intense dankbaarheid vanwege de verlossing van zonde en schuld; van de aanbidding van het Lam door de verlost en van de overtuiging, dat er geen andere pleitgrond is om vrij te komen van de zondeschuld dan door aanvaarding van het Lam.

**ZONDE
EN
SCHULD**

Wat dan is de overwinning op Golgota anders dan de overwinning over de zonde van de mens. Sommigen leren dat God op Golgota een strijd leverde tegen satan en dat Hij daaruit als overwinnaar te voorschijn kwam. Hoewel het waar lijkt, is dit toch niet overeenkomstig de Bijbel. Als Paulus over Golgota spreekt, zegt hij o.a. het volgende:

“.....toen Hij ons al onze overtredingen kwijschold door het bewijsstuk uit te wissen, dat door zijn inzetten tegen ons getuigde en ons bedreigde. En dat heeft Hij weggedaan door het aan het kruis te nagelen. Hij heeft de overheden en machten ontwapend en openlijk tentoongesteld en zo over hen gezegevierd.” Kol.2:13b-15 (zie ook Efeze 2:4-7).

Er is hier inderdaad sprake van een zege, van een overwinning op de duistere machten. Echter niet via een lijfelijk(=geestelijk) gevecht tussen God en satan. Er staat in deze tekst het woordje *zó* (*en zo over hen gezegevierd*) dwz. op deze manier. Welke manier is dat dan? In de eerste plaats, dat God het bewijsstuk van onze schuld uitwiste op Golgota. Ten tweede, dat Hij dat gedaan heeft door het bewijsstuk aan het kruis te nagelen. Doordat Jezus de kruisdood stierf, werd onze zondeschuld eveneens gekruisigd. *Zó* of wel op deze manier heeft Hij de overheden en machten ontwapend. Geen gevecht, geen heroïsche strijd tussen God en satan, maar een stille kruisdood van de Zoon van God voor de zondeschuld ontwapende hem. Satan verloor op Golgota zijn positie als aanklager van de broeders en had geen recht van spreken meer op wedergeboren christenen. Heel eenvoudig gezegd, maar toch met de meeste eerbied uitgesproken, verbrak God satans macht over de mens door zijn Zoon als offerlam te laten sterven. Vanaf het moment van Jezus' dood moest satan machteloos toezien, dat de mensen die in Jezus geloofden, vrij werden van zijn heerschappij. Op deze stille manier werd satan en zijn demonen voor schut gezet, hetgeen voor dit meest hoogmoedige wezen een enorme nederlaag inhield. Hij werd ontwapend en openlijk tentoongesteld, iedereen in de geestelijke gewesten kon het zien. Ook de mens, die in Jezus gelooft, kan satans afgang op Golgota zien en ervaren. Als dit dan de bijbelse uitleg is, waarom wordt er dan tegenwoordig zoveel gesproken over de strijd in de hemelse gewesten? In deze brief willen wij hier nader op ingaan. Maar eerst nog het volgende getuigenis.

**GEEN
STRIJD
GOD EN
SATAN**

Een belevenis van een lezeres.

Beste broeders en zusters van de werkgroep,

In de eerste plaats wil ik even kwijt dat we ontzettend blij met jullie verhelderende brieven zijn. Het is zo belangrijk om vast te houden aan Gods Woord. Ruim een jaar geleden heb ik voor het eerst kennis gemaakt met de werkgroep "Terug naar de Bijbel", dit n.a.v. het zgn. "doorbidden". In onze toenmalige christengemeente waren ze bezig met de praktijken van Ken Thornberg. Ik had veel rugpijn, ze hadden daar een jaar eerder normaal voor gebeden, geen poespas en de pijn was echt weg, bijna een jaar lang. (want we hebben nog steeds een God die wonderen kan doen, dat geloof ik)

Het kwam weer langzaam terug en ik vroeg de oudsten om nog een keer met me te bidden. ze

vertelden me dat het nu een beetje anders ging. Ik vond het wat vreemd, maar je vertrouwt tenslotte je oudsten. Enfin, na twee maanden hadden ze eindelijk tijd om te bidden. Ze gingen koepels bedekt met het bloed van de Here Jezus over me heen zetten, enz. Heel eng allemaal. Ik had al twintig jaar geen last gehad van hyperventilatie tot die avond. Ik heb werkelijk de hele avond zitten hyperventileren, hoe vaak ze ook baden voor rust, ik kreeg het niet. Toen gingen ze de "hoofddemon" oproepen, z'n naam was "legio". Dat was schrikken! Ik had ontzettend veel schaduwnetwerken, enz. Na een gesprek van ruim vier uren met de hoofddemon, gingen ze "alle demonen" wegsturen en ik was genezen. (zeiden ze).

Ik heb de hele nacht liggen bidden en de Heer echt gevraagd om antwoord, want ik kon me niet voorstellen dat het bijbels was. 's Morgens las ik de Bijbel en ik las als eerste de tekst "hebben wij niet in Uw naam boze geesten uitgedreven.....gaat weg van Mij werkers der wetteloosheid, Ik heb u nooit gekend" (Mat.7:21) Ik geloof dat de Heer gelijk antwoord geeft als je in nood zit.

Om een lang verhaal kort te maken; we hebben veel met de oudsten en voorganger gepraat en gezegd met de Bijbel in onze handen wat er fout was aan dat hele gedoe van Ken Thornberg. , dat wij als kinderen van God Hem moet zoeken en aanbidden en niet "de boze geesten die daar piepen en mompelen" Jes.8. Wij moeten ons daar verre van houden.

Ten eerste zongen we vaak het lied "Ik ben vrijgekocht door het hoogste goed, ik ben verlost en geheiligd door Jezus bloed". In Gods woord staat dat we waarlijk vrij zijn. Ik geloof niet dat het volbrachte werk aan het kruis onvoldoende was, dat er nog demonen achter zouden blijven. (ik geloof trouwens ook niet dat iedereen "zomaar" demonen in zich heeft). Jezus zei "Het is volbracht", dat zegt genoeg.

Na een lange strijd zijn we weggegaan uit die gemeente. We hebben gelukkig een nieuwe gemeente gevonden waar het fundamenteel goed zit, waar wij en de kinderen ons ook erg thuis voelen en we bidden dat het zo mag blijven.

Ga zo door met dit belangrijke werk, "wees nuchter en waakzaam"! Inmiddels is mijn rugpijn ook over, maar toen hielp het gelukkig(!) niet. Hartelijke groet en Gods zegen. (e-mail d.d. juli 2000)

“God at war” of “God in oorlog” boek van de Amerikaan prof. dr.Gregory A. Boyd.

- Tijd van het Oude Testament. Deze evangelische schrijver poneert in zijn boek de stelling, dat de westerse christen een omslag moet maken in zijn denken naar een meer op oosters gericht denken. Hij bedoelt een omslag naar een "Warfare Worldview", naar een "Wereld van voortdurend Oorlog". Hij wil de huidige christelijke filosofie omvormen naar een filosofie, waarin God voortdurend in oorlog is. God is vanaf het begin de wereld aan het strijden tegen de veroorzakers van het kwaad, de demonenwereld onder leiding van satan. God heeft daarin niet altijd succes, hetgeen blijkt uit de verschrikkingen die plaats vinden op aarde. Hoewel Boyd schrijft, dat wij God niet mogen declasseren, moeten wij er toch rekening mee houden, dat het kwade soms de overhand heeft. Een vreselijk gebeuren uit de holocaust neemt hij als voorbeeld, om zijn ommezwaai naar een "Wereld van

**KOPELS
BEDEKT
MET
BLOED**

**ANWOORD
VAN
BOVEN**

**PARADIGMA
WISSELING**

voortdurend Oorlog” te verklaren. Hoe kon anders zoiets ergs als de holocaust plaats vinden?

- In zijn boek probeert de schrijver een verklaring te vinden voor het bestaan van het kwaad en de ellende op aarde. Zijn stellige overtuiging is, dat dit voortkomt uit de voortdurende oorlog die plaats vindt tussen God en satan, en wel in de hemelse gewesten. Zoals in elke oorlog slachtoffers vallen, zo vallen er ook slachtoffers in de oorlog tussen God en satan. Dat verklaart ook de natuurrampen, de oorlogen van de mensen en al het andere kwaad dat hier op aarde plaats vindt. Hij baseert zijn stellingen voor het merendeel op de verhalen en mythes van de volken rondom het volk Israël in de tijd van het Oude Testament. Volgens hem hebben deze volken altijd al geloofd in een strijd tussen de goden, tussen een goede god en slechte goden. Dat de schrijvers van het O.T. hier weinig over gezegd hebben, komt, omdat zij als vanzelfsprekend aannamen, dat de lezers hier ook in geloofden. In het geval van de Israëlieten was het echter de Here God, die hen beschermde tegen de kwade goden in de hemel boven hen. Hij noemt deze ruimte “the world inbetween”, de wereld tussen God en de mensen.
- De omslag van het westers denken naar het oosters denken bestaat hierin, dat de christenen er rekening mee moeten gaan houden, evenals ook Israël en de volken rondom Israël deden in de tijd van het Oude Testament, dat er een voortdurende strijd plaats vindt tussen God en het kwade, tussen God en satan. God in oorlog, “God at War” zoals de titel van het boek luidt.*4
- Tijd tussen het Oude en het Nieuwe Testament. In deze periode van ongeveer vier honderd jaar, waarin geen bijbelboek meer geschreven is, dan alleen de apocriefe boeken, vond onder de joden een gedachteverandering plaats volgens dr. Boyd. Tot dan geloofden zij, dat het kwaad dat Israël overkwam, veroorzaakt werd door de zonden van het volk. Nu echter gingen zij geloven in een apocalyptisch oorzaak, een onvoorstelbare rampzalige oorzaak. Dus een oorzaak die niet met hun gedrag t.o.v. God te maken had, maar die van buitenaf kwam. Deze omkeer van zondeoorzaak naar een onontkoombaar rampenscenario, zou uit de geschriften waaronder de apocriefe boeken, die in deze vier honderd jaar geschreven zijn, gehaald kunnen worden, aldus de schrijver van het boek.*5
- Nieuwe Testament. Uit de Evangeliën en het boek van Handelingen zou duidelijk blijken, dat de leer van Jezus en de apostelen geheel is conform het “Wereldbeeld van voortdurende oorlogsvoering”. Dr.Boyd is hier zo van overtuigd, dat hij alles in dit gedeelte van de Bijbel, zelfs de betekenis van de kruisdood van Jezus, in dit licht beziet. Jezus zou de wonderen van genezingen , van uitwerping van demonen en de zg. natuurwonderen zoals wandelen op het water en de spijziging van de vijfduizend, allemaal gedaan hebben als oorlogsdaad tegen satan. Aan het kruis ging het niet in de eerste plaats om de verzoening van de zonde, maar om de overwinning op satan. Vooral de opstanding was een grote en beslissende overwinning op de duistere machten. Zijn hele komst op aarde was erop gericht om het verloren gebied op satan weer terug te vorderen. De verzoening van de zondeschuld van de mens was een uitvloeisel van deze overwinning, niet een eerste doelstelling en niet het hoofddoel van zijn komst op aarde. De kerk van Christus moet zich ervan bewust worden, dat zij nu zij aan zij met Christus moet strijden in de hemelse gewesten om overwinningen te behalen over ziekten, sociale ellende, over natuurrampen, om zodoende een omkeer teweeg te brengen in deze wereld.*6

MYTHES

**UIT NIET
BIJBELSE
BRONNEN**

**WONDEREN
OORLOGS-
DADEN**

Commentaar werkgroep: De beweringen van dr. Boyd zijn op zijn minst gezegd bijbels zwak gefundeerd. Zij bestaan hoofdzakelijk uit feiten vanuit heidense verhalen, veronderstellingen bij de oudtestamentische schrijvers, materiaal uit apocriefe boeken en joodse overleveringen. Zijn verdediging vanuit het Nieuwe Testament is duidelijk geschreven naar toepasselijke teksten. Over het algemeen geeft dit boek ons een miserabel gevoel. Als dr. Boyd in zijn boek de deur openzet naar een ander evangelie, door de betekenis van Jezus’ kruisdood en van Jezus’ opstanding te verdraaien en de

**NIET TE
GELOVEN**

verzoening op de tweede plaats zet, dan maakt ons dat heel boos, verbolgen. Ook zijn bewering, als zou God het soms verliezen in de strijd met satan, ondergaan wij als een godslasterlijke uitspraak, waarvan wij ons duidelijk willen distantiëren. Gelukkig zijn er meerdere schrijvers, die onze mening delen.

Maar sommige christelijke predikers zien het totaal anders. Op de eerste bladzijde van het boek van Boyd staat een warme aanbeveling van dr. Peter Wagner. Hij zegt hierin o.a.: *“Dit is een buitengewoon belangrijk werk voor allen die verlangen naar de vooruitgang van Gods Koninkrijk”*. Hij gebruikt zelfs het woord inverrukking, inervoering (ecstatic) om de inhoud van het boek aan te duiden. Wat leert Peter Wagner dat hij zo enthousiast is over het boek van Boyd? Terwille van de duidelijkheid hebben wij deze leer in onderdelen weergegeven.

Dr. Peter Wagner

- De naam van prof. dr. Boyd zal waarschijnlijk onder ons onbekend zijn. Peter Wagner zullen de meesten wel kennen o.a. door de verschillende in het Nederlands vertaalde boeken, die hij geschreven heeft en die in Nederland op bijna elke boektafel of in bijna elke boekwinkel te vinden zijn. Peter Wagner is een Amerikaanse zending die lange tijd in Zuid Amerika gewerkt heeft. Na 1968 is hij teruggekomen van het veld en is les gaan geven aan het bekende Fuller Theological Seminary in Pasadena. Hier ontwikkelde hij de “Church Growth Movement”(in Nederland de Stichting “Gemeentegroei”). In dit seminary leerde hij wijlen John Wimber kennen. Peter Wagner beschouwt John Wimber als zijn mentor. Hij werd lid van de Vineyard Gemeente, die door John Wimber was opgericht. In zijn boeken spreekt Peter Wagner vaak over deze voorganger als vriend, raadgever en voorbeeld. John Wimber is de man, die als een van de eersten in zijn gemeente buitenbijbelse ervaringen toeliet en deze als van God beschouwde. Het betrof de “uitingen van de Geest” zoals achterover vallen, hevig schudden op de grond, het voortbrengen van allerlei dierengeluiden, enz. Kortom, de voorboden van de “Toronto Blessing” in Canada en de “Pensacola Outpouring” in Amerika.*7
- Peter Wagner, waarschijnlijk onder invloed van John Wimber begon ook buitenbijbelse ervaringen en leringen te accepteren. In zijn geval betrof het de geestelijke oorlogsvoering en daarmee verbandhoudende zaken. Hij meent de opdracht hiertoe van God zelf te hebben ontvangen. Hij zegt hiervan: *“Toen ik in Manilla was, sprak de Heer tot mij met een stem die ondanks dat deze niet hoorbaar was, zo duidelijk was, dat deze zei: “Ik wil dat jij de leiding neemt op het gebied van territoriale geesten”**8. In 1990 begon hij zich hierin intensief te verdiepen en sindsdien komen er steeds nieuwe boeken over dit onderwerp uit zijn pc. Hij is een bekend spreker, leraar o.a. aan het Fuller Theological Seminary en is momenteel één van de leidinggevende, zoniet dé leidinggevende persoon op het gebied van geestelijke oorlogsvoering. In bijna elk boek dat door anderen geschreven wordt over dit onderwerp, staat een voorwoord of een speciale aanbeveling van Peter Wagner. Hij wordt ook vaak genoemd, als er gesproken of geschreven wordt over de opwekking in Zuid- Amerika.*9. Wat leert nu Peter Wagner over geestelijke oorlogsvoering en wat maakt hem zo uniek in charismatische en in evangelische kringen?

**JOHN
WIMBER**

OPENBARING

Leer Peter Wagner over geestelijke oorlogsvoering.

- Geestelijke oorlogsvoering is geen onbekend begrip bij velen van ons. Er is wel verschil met Wagner over de inhoud van dit begrip. Hij is er van overtuigd, dat een christen na zijn wedergeboorte de strijd moet aangaan met de demonen. Hij bedoelt dit niet figuurlijk, maar letterlijk. In zijn gedachtegang is aan het kruis door Jezus de strijd met satan in principe gewonnen en moeten wij nu samen met Jezus vechten om de demonen verder terug te dwingen. Wagner is hierin niet uniek. Verschillende bekende personen zijn het hierin met hem eens. Wij noemen hier als voorbeeld: dr. Neil Anderson, mevr. Cindy Jacobs, Claudio Freidzon, George Otis jr, Derek Prince

**GEVECHTEN
MET
DEMONEN**

en de beweging “Jeugd met een Opdracht”. Wagner baseert zijn mening hoofdzakelijk op de uitspraken van Paulus in Efeze 6:12: “Want wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten”.

- Voor hem en de hiervoor genoemde personen betekent dit een voortdurend geestelijk gevecht van de christen tegen de demonen. Er wordt in bijna elk boek over dit onderwerp ervan uitgegaan, dat de lezer het hier mee eens is. Het is een vanzelfsprekendheid voor hen. Hierop voortbordurend heeft hij de oorlogsvoering van de christen wat meer gespecificeerd en vindt hij dat de christen zich moet trainen als een soldaat voor zijn gevecht tegen de demonen. Er worden daarom in deze leer meerdere oorlogstermen gebezigd.

Commentaar werkgroep: Wij vinden maar geen houvast in het Nieuwe Testament voor deze nieuwe leer van oorlogsvoering. Slechts enkele teksten zouden er op kunnen duiden na een speciale interpretatie. Wagner en anderen noemen als hoofdtekst Efeze 6:12. Deze tekst, die wij hierboven al uitschreven, staat echter in de context van verleidingen van satan tot zonde.(vers 11) Het aandoen van de geestelijke wapenrusting dat daarna volgt (verzen 13-18) is duidelijk niet aanvallend bedoeld. Ons wordt aangeraden om ons te verdedigen tegen de pijlen van de boze, maar niet om de boze te lijf te gaan. Het enige aanvalswapen dat in dit gedeelte genoemd wordt, is het zwaard van de geest, dat is het Woord van God en dat ook opdat ons geloof wordt opgebouwd. Naar onze mening zijn wij als wedergeboren christenen tot de rust van God ingegaan en hoeven wij alleen nog maar te strijden tegen de zonden, die proberen ons van de rust van God af te brengen. In Hebreë 4:9en10 staat het volgende: “Laten wij er dus ernst mee maken om tot die rust in te gaan, opdat niemand ten val kome door dit voorbeeld van ongehoorzaamheid te volgen.”

**VERDEDIGEND
NIET
AANVALLEND**

Leer Peter Wagner over identificatie van demonen en hun onderlinge rangenstructuur.

- Het is noodzakelijk dat de christen zijn vijand leert onderscheiden wat betreft naam en rang in de demonenwereld, vindt Wagner. Hij moet zien te weten te komen welke demon of demonen een grote invloed hebben op zijn leven. Wagner gaat hierbij nog een stapje verder en denkt niet alleen aan de persoonlijke omstandigheden van de christen, maar ook aan de situatie van de gemeenschap waarin hij leeft. Als oud-zendingsman is hij erop gebrand om te weten te komen welke demonen o.a. op zendingsvelden het werk van God tegenhouden. In dit kader heeft hij de term “strategic-level spiritual warfare” ingevoerd. Hij bedoelt hiermee, dat de christen eerst de oorlogsstrategie moet bepalen voor hij de vijand te lijf gaat. Hierbij hoort in de eerste plaats het leren kennen van de namen, maar ook de hiërarchie waarin de demonen onderling opereren. Om dit alles bijbels te onderbouwen noemt hij enige teksten, die echter weinig overtuigend zijn. Hij geeft dit ook eerlijk toe. Het zijn grotendeels buitenbijbelse gedachtegangen, die hij meent van God te hebben ontvangen en die in zijn overtuiging daarom toelaatbaar zijn.*10

**KENNIS
VAN
NAMEN
EN
RANGEN
DEMONEN**

Commentaar werkgroep: Al eerder hebben wij onze mening over dit onderwerp weergegeven. In onze brief nr.17 d.d. 12 oktober 1999 staat te lezen, dat wij vinden dat geen enkele christen zich moet bemoeien met duivelse aangelegenheden. Als er iemand afreken met de duivel, dan is dat God zelf. Uiteindelijk kent Hij de demonen en hun structuren tot in elk detail. Wij worden geacht ons niet in te laten met het okkulte. In het oude testament staat hierover het volgende: “En wanneer men tot u zegt: Vraagt de geesten van doden en de waarzeggende geesten, die daar piepen en mompelen- zal een volk niet zijn God vragen? Zal men voor de levenden de doden vragen? Tot de wet en tot de getuigenis! Voor niet spreekt naar dit woord, er is geen dageraad.” Jes.8: 19 en 20. Het ontgaat ons daarnaast wat het nut is van de kennis van de rangenstructuur van de demonen. Hier wordt veel over geschreven. Het zou zeer belangrijk zijn tijdens de

**NIET
DOEN**

oorlogsvoering in de hemelse gewesten. Misschien zijn wij als werkgroep daarvoor ook te weinig militair geschoold.

Leer Peter Wagner over speciale voorbidders.

- Om nu te weten te komen welke demonen de mensen plagen en hoe de demonen in rangen en standen georganiseerd zijn, zijn voorbidders nodig. Deze moeten veel tijd besteden aan het gebed om in de nabijheid van God te vertoeven en van Hem openbaringen te krijgen omtrent de situatie van de betreffende demonen. Dit kan niet iedereen, maar alleen zij die de gave van gebed van de Heilige Geest ontvangen hebben. Wagner beschouwt deze gave als een gave van de Heilige Geest vergelijkbaar met de gaven die genoemd worden in 1Korintiërs de hoofdstukken 12 en 14. Ook hierbij geeft hij toe, dat deze gave niet in de Bijbel genoemd wordt, maar dat hij dit als een openbaring van God ontvangen heeft.*11 Deze voorbidders zijn door God aangewezen en zijn geen “gewone” bidders. Zij brengen per dag meerdere uren door in gebedsgemeenschap met de Heer. Na een aantal langere of kortere gebedstijden krijgen zij dan inzicht van God in de structuur van de demonen en in hun namen. Zij brengen deze kennis dan weer ter sprake tijdens de “gewone” bidstonden van de gemeenschap waar gebeden en gestreden wordt voor bv. een goddeloze situatie in een stad of gebied.
- Wagner vindt de plaats, die de speciale voorbidders innemen op de “geestelijke ladder” de hoogste van alle christenen. In een droom heeft God hem laten zien, dat de situatie te vergelijken is met een trap met drie treden. Op de bovenste staan de speciale voorbidders, dan komen mensen zoals hij en op de onderste tree staan de overige christenen.*12 De voorbidders zijn zo speciaal, omdat zij vaak verkeren in de troonzaal van God om daar van God zelf de openbaringen te ontvangen. Mevr. Cindy Jacobs noemt de speciale voorbidders de gebedsgeneraals. Zij is de oprichterster en presidente van de Amerikaanse stichting “Generals of Intercession”(Generaals van Voorbede). Ook zij vindt dat deze een zeer hoge plaats bekleden en dat door de andere, betrokken christenen er goed aan gedaan wordt naar hen te luisteren.*13
- In haar boek “ Het voorhangsel voorbij” beschrijft Alice Smith op blz. 77 en 78 hoe zij aangewezen werd tot speciale voorbidster van Peter Wagner. Zij zegt het als volgt: *“Mijn man en ik zaten in Yonggi Cho’s 30000 stoelen tellende gemeente in Korea en daar ontmoette ik voor het eerst Peter Wagner, die de gastspreker was op deze jaarlijkse conferentie over Kerkgroei. ....Peter bracht het volgende verslag uit aan zijn vriend: “Je gelooft niet wat mij overkwam! De Heer toonde mij een dame in de zaal en tot drie maal toe zei Hij dat zij een voorbidster was. Ik sprak zoeven met haar en zij is een voorbidster. Zij woont in Houston Texas en zij bidt voor mij.” Sinds dat moment is Alice Smith een aantal jaren de speciale voorbidster van Peter Wagner geweest. Peter Wagner schrijft in zijn boek “ Prayer Shield” op blz.151-155 ook hierover. Hij zegt: “ Naast andere dingen, vertelde God mij dat Alice Smith mijn krachtigste voorbidder zou worden.”*

**NIEUW
ELEMENT**

**GEBEDS-
GENERAAL**

Commentaar werkgroep: Wij hebben in het Nieuwe Testament niet kunnen ontdekken dat er naast de “gewone” bidders, de bidders van elke dag, ook nog speciale voorbidders zijn. Het gebed is zeer belangrijk in de Bijbel, maar het wordt niet in gradaties toegewezen aan de christenen. Het verhaal in Luc.18:1-8 van de weduwe en de onrechtvaardige rechter laat zien dat geloof en gebed bij elkaar horen. Ons geloof moet vol zijn van gebed en ons gebed moet vol zijn van geloof. Het Woord van God is de bron van ons geloof. Daarom moeten wij er blij en ernstig mee omgaan. De weduwe uit het verhaal is een normale gelovige bidster. Weliswaar bidt de een misschien meer dan de ander, maar niet zodanig, dat er een “elite” van voorbidders is. Dat er voor hen een speciale gave van de Heilige Geest beschikbaar is, is onbijbels. Dit bekent Wagner ook zelf, maar hij vindt dat er in dit geval sprake is van een openbaring die goed is. Wij wijzen deze gedachtegang af. Een groot gevaar met “speciale” voorbidders is ook, dat zij menen tot in de hemel- in de troonzaal- te kunnen doordringen om daar nieuwe dingen rechtstreeks van God te kunnen

**GEEN
ELITE
CHRISTENEN**

horen. Dit leidt naar onze mening tot buitenbijbelse en geestelijke verwarring, waaraan de “gewone” gemeenteleden zich moeten blootstellen.

Leer Peter Wagner over “spiritual mapping”.

- In verband met de te bepalen strategie in de geestelijke oorlogsvoering, is het nodig om inzicht in situaties te krijgen. Hiervoor worden speciale overzichten gemaakt van een bepaalde stad, gebied of land. Deze bezigheid noemt men “spiritual mapping”. Het houdt o.a. in dat er allerlei gegevens worden verzameld van de betrokken stad, zoals de geschiedenis van de stad, van het ontstaan van de naam van de stad, van de godsdienst en rituelen van de oorspronkelijke bewoners, van de eerste contacten met het christendom, van het zondige verleden, van de toestand van de kerk, van de invloed van bepaalde mensen op de samenleving vroeger en nu, enz. Ook wordt aandacht besteed aan erge misdaden die in het verleden hebben plaats gevonden. De geestelijke vader van “spiritual mapping” is George Otis jr., hoofd van de Sentinel Group, die de bekende video documentaire “Transformations” heeft gemaakt en uitgegeven. Otis jr. heeft zijn opleiding ontvangen als zendeling van Jeugd met een Opdracht.*14

**WEER
NIEUW
ELEMENT**

Commentaar werkgroep: Hier is overduidelijk sprake van een menselijke en verstandelijke uitvinding, die misschien wel interessant is uit het oogpunt van geschiedenis en sociologie, maar die geen enkele grond vindt in de Bijbel. Soms wordt verwezen naar de profeet Ezechiël als bijbelse verdediging. In Ezech.4:1-3 staat nl. : “*Gij mensenkind, neem u een tichelsteen, leg die voor u en teken daarop een stad, Jeruzalem. En breng haar in staat van belegering: bouw een schans tegen haar, werp een wal tegen haar op, sla legerkampen tegen haar op, breng aan alle kanten stormrammen tegen haar in stelling. En gij neemt u een ijzeren bakplaat en zet die als een ijzeren muur tussen u en de stad. Richt uw blikken vast op haar, zodat zij in staat van belegering komt; en beleger haar. Dit zal voor het huis Israël een teken zijn.*” Wij vinden dat deze uitbeelding niet slaat op “spiritual mapping”, maar één van de laatste waarschuwingen is van de profeet over de ondergang van Jeruzalem. Wij zijn niet in staat belemmeringen te verbreken, maar wij kunnen wel in gemeenteverband deze belemmeringen voor de troon van God brengen en Hem bidden deze weg te nemen. Hoofdzaak hierbij is, dat de gemeente zich primair bezig houdt met het verkondigen van het evangelie van Jezus Christus, anders hebben deze gebeden geen zin. In het Oude Testament lezen wij hoe Israel haar natuurlijke vijanden voor de troon van God brengt en hoe God het volk meermalen de overwinning geeft. Laten wij hieruit lering trekken.

**GEEN
BIJBELSE
ONDER-
BOUWING**

Leer Peter Wagner over districtdemonen.

- In zijn overtuiging wordt de wereld, de aarde beheerst door demonen die aan een stad, district of land gebonden zijn. Het is daarom zaak om deze te ontmaskeren, zodat er adequaat tegen op getreden kan worden. De hoofdargumentatie hiervoor komt van het Oude Testament, van de profeten Daniël en Ezechiël. In Daniël 10 wordt gesproken van de vorst van Perzië, die de engel drie weken verhinderde om naar Daniël te gaan met een bericht van God. Ook wordt er in dit hoofdstuk gesproken over de vorst van Griekenland waar de engel tegen moest strijden. In Ezechiël 28:12 wordt gesproken over de koning van Tyrus, waarvan men uit het verhaal zou kunnen opmaken, dat hier sprake is van een duistere vorst van de stad Tyrus.

BEWERING

Commentaar werkgroep: Als er in Daniel 10 gesproken wordt over de vorst van Perzie en de vorst van Griekenland, dan zijn dit ook naar onze mening namen van duistere machten. Dit geldt ook voor de vorst van Tyrus in Ezechiel 28. Uit niets blijkt, dat deze vorsten bestreden moeten worden door de profeten noch door andere gelovigen om hen heen. Als er sprake is van een strijd, dan is dat een strijd tussen de engelen onderling. Verder is het gevaarlijk om een leerstelling te baseren op voorstellingen uit visioenen. Een visioen is altijd onderhevig aan menselijke interpretaties en vaak wordt dit door de

**GEEN
DOGMA
OP VISIOEN**

gelovigen verschillend uitgelegd. Paulus zegt over onze kennis van de dingen van God in 1Cor.13:12: *“Want nu zien wij nog door een spiegel, in raadselen, doch straks van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik onvolkomen, maar dan zal ik ten volle kennen, zoals ik zelf gekend ben.”* De verdediging van de aanwezigheid van “districtdemonen” op basis van Daniel 10 en Ezechiël 28 is daarom niet sterk, te meer daar in het Nieuwe Testament “districtdemonen niet genoemd worden.

Leer Peter Wagner, voorbeelden van “spiritual mapping”.

- In zijn boek *“Breaking strongholds in your city”* laat hij verschillende voorstanders van zijn leer aan het woord. Twee van hen, Mark McGregor en Bev Klopp vertellen hun *“spiritual mapping”* van de stad Seattle in de staat Washington. Wij geven hier het eindresultaat van hun onderzoek en hun aanpak daarna weer: *“Wij menen dat wij met de andere voorbidders overeenstemming hebben over de identiteit van de hoofddemonen. De meeste demonen zijn uit de Bijbel: Apollyon Openb.9:11; Izebel; Beëlzebub Mat.12:24; Asmodius apocrief boek Tobias3:8; Belial 2Cor.6:15; een indianen demon “Grote Geest”; de demonen Androgyny en Draak; een districtdemon Mount Rainier.”*
- *“De oorlogsvoering tegen de manier waarop satan de gedachten van de inwoners verblind had, ontstond gemakkelijk in onze harten toen het brutale en onbeschaamde kwaad van de vijand openbaar werd. Wij maakten gebruik van de principes van Jer.1:10 en begonnen met het neerhalen en ontwortelen van de demonen, die achter de volgende zonden zaten: begeerte, opportunisme, bedrog, trots, rebellie, onafhankelijkheid, braspertijen, hoererij, wellust, perversiteit, dronkenschap, verslaving, pornografie, sodomie, moorden, racisme, vooringenomenheid, wanhoop, armoede, onverschilligheid t.o.v. religie, invloed van vrijmetselarij liberalisme, rivaliteit, conflicten, achterdocht, zelfzucht, zelfverheerlijking, overheersing, onrechtvaardigheid, vervreemding en onderdrukking. We gebruikten de principes van 2Kor.10:4-6 en begonnen valse argumenten en valse geloof tegen God en zijn waarheid neer te halen. Ons geloof groeide toen wij de heerschappij van Jezus Christus proclameerden en toen wij profetisch het Woord verkondigden over de duisternis door middel van liederen.”*15*
- Een ander voorbeeld van “spiritual mapping” schrijft Eduardo Lorenzo in het boek *“Opwekking in Argentinië”* samengesteld door Peter Wagner en Pablo Deiros. Eduardo Lorenzo, een baptisten voorganger in Adroque, een voorstad van Buenos Aires zegt het volgende: *“God openbaarde aan een belangrijk en voornaam man in mijn gemeente, de namen van de zeven koppen van de Leviatan, een zeemonster genoemd in het O.T. (Jes.27:1;Ps.74:13-14;Ezech.29:3-4). Met deze gegevens en de steun van deze invloedrijke broeder gingen wij de strijd met de zeven koppen aan. De meeste hadden mythologische namen als Thor, Mercurius, Minerva, enz. Tijdens elk van deze gevechten gaf God direct de overwinning en maakte dat een heel aantal andere aspecten van de stad ook onder zijn gezag gesteld werden.”.....Zakelijk belang van derden, het gemeentebestuur en soms gewoonweg het weer weerhielden onze gemeente ervan om openluchtsamenkomsten te houden. Het leek wel of al onze activiteiten tegengewerkt werden. Door gebed ontdekten we dat Thor, de geest van conflict en van het weer, de oorzaak was van deze obstakels. We namen onmiddellijk het ons toegemeten gezag en bestreden deze macht, met als gevolg dat we nu niet langer problemen hebben met het organiseren van activiteiten in de openlucht.”* Ten behoeve van een beter functioneren van de “spiritual mapping” heeft Peter Wagner vrij recent een groot gebouwencomplex betrokken. Hierin kan een en ander centraal gebeuren, waarbij gebruik gemaakt wordt van de meest moderne technieken. Deze onderneming runt hij samen met George Otis en Ted Haggard onder de naam “World Prayer Centre”.*16 Peter Wagner zegt hiervan het volgende: *“dit elektronisch zenuwcentrum verbindt de voorbidders en laat elk van hen weten, wat zij horen van de Heilige Geest.”* Een groot aantal kerken in Amerika is al met dit centrum

GRIEZELIG

**WERKEN
VAN HET
VLEES**

verbonden en kan door middel van telefoonlijnen, faxen en computers met e-mail geïnformeerd worden bij hun “spiritual mapping”.

Commentaar werkgroep: Beide voorbeelden geven een totaal nieuwe theologische gedachtegang weer. Werd er tot nu gewoon het evangelie gepredikt, nu wordt er gevochten in de hemelse gewesten. Werd er tot nu toe verteld aan de mensen, dat zij zich bekeren moesten van hun zonden, nu worden hun zonden toegeschreven aan demonen in de vorm van mythologische figuren. Nu moet de Noorse God Thor, voor ons bekend als Donar- de god van de donder en de bliksem- bestreden worden voordat men een openluchtsamenkomst kan gaan houden. Nu moeten we aandacht besteden aan Leviatan, het kronkelende zeemonster met zijn zeven koppen om de ingang van het evangelie te bewerkstelligen. De laatste woorden van Jezus waren niet: Ga nu het gevecht aan met de demonen, maar: *“Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan heen maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heilige Geestes en leert hen onderhouden al wat ik u bevolen heb. En zie, Ik ben met u al dagen tot aan de voleinding der wereld.”* Mat.28:18-20. Laten wij dit maar gewoon blijven doen. Er sluipt veel binnen wat goed lijkt, maar het niet is.

**GEEN
EVANGELIE**

Leer PeterWagner over schuldbelijdenis voor de stad, het district en het land.

- Tot de taak van de “spiritual mapper” behoort ook het onderzoek of er in het verleden geen grote fouten zijn gemaakt, waarvoor eerst vergeving moet plaats vinden voordat het evangelie kan doorbreken. Er dient eerst verzoening te komen op die plaats. Aangezien het begrip verzoening meerdere aspecten heeft, zullen wij dit onderdeel van Peter Wagners leer in de volgende brief uitgebreid behandelen.

Eindconclusie en onderwerpen van de volgende brief.

- Als de apostel Petrus in onze tijd geleefd had, dan zou hij niet meegedaan hebben met bovengenoemde vormen van geestelijke oorlogsvoering. Hij zegt in zijn brief het volgende: *“...vooral hen, die, begerig naar onreinheid, het vlees volgen en (hemelse) heerschappij verachten. Zulke vermetelen, vol van zelfbehagen, schromen niet de heerlijkheden te lasteren, terwijl engelen hun meerderen in sterkte en macht, bij de Here geen smadelijk oordeel tegen deze inbrengen.”* 2Petr.2:10 en 11. De engelen (goede) oordelen de demonenwereld niet, maar laten dit an God over. Ook Judas zegt hetzelfde: *“Maar Michaël, de aartsengel, durfde, toen hij met de duivel in twist gewikkeld was over het lichaam van Mozes, geen smadelijk oordeel uitbrengen, doch hij zeide: De Here straffe u!”* Judas vers 9. In Openb.12:7-12 vechten niet de kinderen van God tegen de draak, maar de legermacht van de goede engelen. De kinderen van God overwinnen door het bloed van het Lam, het kruis van Jezus Christus en het woord van hun getuigenis, en hadden hun leven niet lief tot de dood. Daarom doen wij er verstandig aan de demonenwereld niet te lijf te gaan, maar ons bescheiden op te stellen achter de uitspraken van de Bijbel bij monde van Petrus, Judas en Johannes.
- Wij ontdekten tijdens studie over ons onderwerp, dat er nog aantal zaken overbleven die wij niet konden behandelen. Dus de volgende keer gaan wij verder met o.a. verzoeningsmarsen, gebedswandelingen, community transformation, e.d. Sommigen van u hebben ons gevraagd of wij ook eens iets willen zeggen over het gebruik van vlaggen in samenkomsten. Als er ruimte in onze volgende brief en ruimte in de tijd overblijft, dan zullen wij dat doen.

**PETRUS
JUDAS
JOHANNES**

VERVOLG

Afscheid penningmeesteres.

Mevrouw Ankie Voerman heeft, als lid van de werkgroep ruim vijf jaar de boekhouding verzorgd. Zij heeft ons ingaande 1 september jl. verlaten om andere wegen in te slaan in haar leven. Voor ons was dit een toch wel onaangename verrassing, maar wij respecteren haar beslissing. Wij zullen haar inbreng in het team en haar zorg voor de financiën missen. Bedankt Ankie voor de afgelopen jaren.

JAMMER

Onze secretaris zal van nu af aan ook als penningmeester fungeren. De bank- en girorekening blijven uiteraard hetzelfde.

Namens de werkgroep
Rien van de Kraats.

Veel “bevrijdingscursussen”.

Als men de tijdschriften, reclamefolders en nieuwsbrieven die in Nederland verspreid worden leest, dan valt op dat er steeds meer aanbod komt van cursussen op het gebied van “bevrijding”.*17 Het houdt ons bezig als werkgroep en maakt ons bezorgd. Hebben we te maken met een trend in christelijk Nederland of zijn er werkelijk zoveel wedergeboren christenen, die “bevrijd” moeten worden? Als dit laatste het geval is- hetgeen wij niet geloven- dan moeten alle christenen zich bezinnen of zij geen demon in zich hebben of aan een demon gebonden zijn. De Canadese prediker Ray McGraw vertelde in zijn voorbereidende preek voor een seminar van drie dagen in Nederland , dat hij meer dan drie duizend mensen had bevrijd in de afgelopen jaren. De bekende prediker en pastoraalwerker Jan Sjoerd Pasterkamp, sluit zelfs de mogelijkheid niet uit, dat degene die een persoon bedient tijdens deze “bediening” ontdekt, dat hijzelf bezet of gebonden is. Hij adviseert om in zo’n geval gewoon door te gaan met de bediening van de persoon. Na afloop moet hij dan gelegenheid zoeken om “zijn” demon kwijt te raken middels “bediening” door andere personen.*18

**BEDIENAAR
HEEFT
DEMON**

Zou het niet beter zijn ons af te wenden hiervan en ons te richten op de ongelovige mens in onze omgeving en in het buitenland? Jezus laatste woorden op aarde luiden: “ Gaat heen in de hele wereld, verkondigt het evangelie aan de ganze schepping. Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden, maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden”. Marc. 16:15 en 16. Moeten wij ons niet meer richten op deze opdracht en minder op ons persoonlijk geestelijk welzijn? Waarom wordt de jaarlijkse bijeenkomst van de EZA, de zendingsdag in Nederland, niet meer gehouden, terwijl de cursussen en conferenties voor onszelf heel vaak volgeboekt zijn?

**TERUG
NAAR DE
BASIS**

Feiten om bezorgd over te zijn.

- De Evangelische Omroep heeft besloten om in haar Ledenraad, bestaande uit 67 leden verdeeld over verschillende gezindten, ook aan rooms-katholieken de gelegenheid te geven zitting te nemen in deze raad. Zij heeft hiervoor het woord protestant uit haar statuten geschrapt. Naar onze mening is het geen goede zaak om samen te gaan werken met een kerk, die leert dat de behoudenis van de mens afhangt van zijn werken op deze aarde en niet uitsluitend van zijn geloof in het volbrachte werk van Jezus Christus aan het kruis op Golgota. Ook gelooft deze kerk, dat Maria zonder zonde geboren is (onbevleete ontvangenis), dat zij net als Jezus naar de hemel is gevaren (Maria Hemelvaart) en dat Maria thans zittend naast Jezus, door gelovigen aangeropen kan worden om voor hen bij Jezus en God de Vader te pleiten. (Maria Medeverlosseres). De rooms-katholieke kerk leert ook, dat na het sterven van een gelovige van haar kerk deze niet direct naar God gaat, maar eerst nog een tijd van loutering in het vagevuur moet doormaken.*19
- In het nieuwe opinieblad EO-koers wordt duidelijk protest aangetekend tegen deze gang van zaken bij de EO. Ook de gebedsgroep “Middelburg” woordvoerder dhr.A.P. Geelhoed, maakt bezorgdheid hierover kenbaar. In een interview in de Visie d.d. 15-21 oktober jl. geeft ds. Klomp dezelfde verontrusting weer.*20
- De rooms-katholieke kerk heeft opnieuw en in het openbaar, te kennen gegeven, dat alleen zij de enig ware kerk is. In een nota aan de bisschoppen d.d. juli jl. met als titel: “Zusterkerken” en in een document aan de bisschoppen genaamd “Jesus Dominus” d.d. 6 september jl. schrijft het Vaticaan, dat de protestantse kerken geen kerken zijn “in de eigenlijke betekenis”. Dit, omdat zij het bisschopsambt en de eucharistie niet

**EO EN
ROOMS-
KATHO-
LIEKEN**

**DE
ENIG
WARE
KERK**

op dezelfde wijze als de rooms-katholieke kerk hebben bewaard. Het document is opgesteld door kardinaal Ratzinger, hoofd van de Congregatie voor de Geloofsleer (tot 1965 de Congregatie voor de Inquisitie). De kardinaal maakt aan de bisschoppen duidelijk, dat het onjuist is om bijvoorbeeld oosters-orthodoxe of protestantse kerken aan te duiden als "zusterkerken". "Het moet altijd duidelijk zijn dat de ene, heilige, katholieke en apostolische kerk niet de zuster, maar de moeder van alle andere kerken is". "Het druist in tegen ons geloof, dat de rooms-katholieke kerk één van de wegen tot het heil zou zijn, naast andere wegen die vertegenwoordigd worden door andere godsdiensten". Deze uitspraken veroorzaakten een schokgolf onder de oecumenische beweging over de hele wereld. Men vond het onbegrijpelijk, dat de uitspraak dat de rooms-katholieke kerk de enige ware kerk is, gedaan is door de officiële Congregatie van de Geloofsleer, terwijl er juist zoveel "bemoedigende" dialogen met Rome plaats vinden de laatste jaren.*21

- In het licht van het bovenstaande verbaast het ons opnieuw, dat de Broederschap van Pinkstergemeenten nog steeds in dialoog is met rooms-katholieken. Volgens een verslag in de Parakleet van het derde kwartaal van dit jaar, is deze dialoog vruchtbaar. De volgende bijeenkomst zal plaats vinden in een rooms-katholiek klooster. Zou het niet verstandiger en logischer zijn, dat de Broederschap in dialoog gaat met de Nederlands Hervormden of de Gereformeerden of met andere, maar wel protestantse kerken?*22

**TOCH
CONTACT**

Rectificatie.

In onze brief van 26 juni jl. hebben wij per abuis op blz.10 de Grote Kerk in Apeldoorn de rooms-katholiek signatuur gegeven. De kerk is echter een Nederlands Hervormde Kerk.

Lijst van verwijzingen.

- *1) Gezang 49 in "Psalmen en Gezangen voor de eredienst van de Nederlands Hervormde Kerk" 1938; bundel van Joh. de Heer 303
- *2) Lied nr.562 uit de bundel van Joh. de Heer
- *3) Lied nr.199 uit de bundel van Opwekking
- *4) Hoofdstukken 1 t/m 5
- *5) Idem 6
- *6) Idem 7 t/m 10
- *7) Brief nr.6 d.d.18juni 1996 blz.5
- *8) Blad Berean Call, aanhaling uit boek "Confronting the powers" van Peter Wagner.
- *9) Boek "Opwekking in Argentinië" van dr.P.Wagner
- *10) Boek "Confronting the powers" van Peter Wagner, blz.98
- *11) Boek "Prayer Shield" van dr.P.Wagner, blz.127
- *12) Idem , blz.161/162
- *13) Boek "Bezetting van de Poorten van de vijand" van Cindy Jacobs.
- *14) Sentinal Group, www.sentinalgroup.org
- *15) Boek "Breaking strongholds in your city" van Peter Wagner, blz.218 en 220.
- *16) Boek "Opwekking in Argentinië van Peter Wagner en Pablo Deiros, blz.161-163
- *17) Blad "Christianity Today" januari 1998, blz. 55
- *18) Jeugd met een Opdracht, folders met verschillende cursussen; Shiloh Ministries, het echtpaar de Koning verschillende seminars; blad Promise, verslag over conferentie in het gebouw van de Vrije Baptisten Kerk in Drachten; christelijk therapeutisch centrum "de Neshoeve" Ridderkerk diverse folders; het echtpaar Pasterkamp in blad Herstel; de Canadese prediker Ray McGraw volgens folder Ray of Hope Ministries en advertenties in Charisma oktober 2000.
- *19) Blad "Herstel" juli/augustus 2000 blz.33 artikel van Jan Sjoerd Pasterkamp
- *20) Zie onze brieven nrs. 13 t/m. 15 d.d. 28-03-98 tot 25-02-99 waarin wij uitgebreid aandacht geschonken hebben aan de huidige leer van de rooms-katholieke kerk.
- *21) EO-koers nr. 2 d.d. sept. 2000 blz.8. EO-koers is een blad dat is opgericht door een aantal verontrusten over het beleid van de EO. Meer inlichtingen hierover kunt u krijgen via tel. nr.0342-414479; internet www.bga.nl/eokoers; postadres Postbus 2158, 3800 CD

Amersfoort.

Voor de goede orde delen wij u mee, dat er nog een groepje verontrusten over het beleid van de EO bestaat, die al enige jaren o.l.v. dhr. A.P. Geelhoed een aantal zaken onderzocht en op

schrift gesteld heeft; adres: A.P. Geelhoed, Sleedoornlaan 1, 4334 CB Middelburg; tel.0118 611545; e-mailadres: apgeelhoed@solcon.nl; internet: <http://www.solcon.nl/apgeelhoed>.

*22) Ned. Dagblad d.d. 5, 8 en 12 september 2000; rooms-katholieke kerkblad "Een twee een" september 2000.

Geraadpleegde boeken, tijdschriften, videos en cassettebandjes.

"Vengeance is ours", Albert James Dager, 1990, ISBN 0 9626632 0 4.

"Power Encounter", Opal L. Reddin, 1999, ISBN 1 885737 03 3.

"Spiritual Warfare", Michael Harper, 1970 uitgever Hodder and Stoughton Limited Londen.

video "Transformations", Journey with host George Otis jr.1999, huidige opwekkingen in Noord -, Midden- en Zuid- Amerika.

Tijdschrift "Evangelical Missions Quarterly", april 2000, artikel Don N.Howell and Alex Luc over het boek God at War.

"Macht ohne auftrag", Wolfram Kopfermann 1994, ISBN 3-928093-35-5.

"Do demons rule your town?", Mike Taylor 1993, ISBN 0-946462-29-1.

"Making war in the heavenlies", pastor Bill Randles 1994, ISBN 0-9524672-1-6.

Tijdschrift "Evangelical Missions Quarterley artikel "A critical look at a new "key" to evangelisation" door Mike Wakeley april 1995; de schrijver werkt al 27 jaar bij Operatie Mobilisatie, als het artikel uitkomt en is op dat moment directeur voor Zuid-Azië.

blad "Discernment", november/december 1999 artikel van Charles Harris and Opal L. Reddin.

blad "Adullam News", juni 1997, mevr.J.Gardner artikel blz. 5/7.

"Bezet de poorten van de vijand", Cindy Jacobs, 1998, ISBN 90 75226 12 8.

"God at War", Gregory A. Boyd, 1997, ISBN 0 8308 1885 5.

"Prayer Shield", how to intercede for pastors, christian leaders and others on the spiritual frontlines, 1992, dr. C.Peter Wagner, ISBN 0 8307 1514 2.

"Breaking strongholds", how to use spiritual mapping to your prayers more strategic, effective and targeted, 1993, dr.C.Peter Wagner, ISBN 0 8307 1638 6.

"Confronting the Powers", how the New Testament Church experienced the power of strategic level spiritual warfare, 1996, dr.C.Peter Wagner, ISBN 0 8307 1817 6.

Blad "Update", serving the church in Africa, august 1990, artikel "Warfare" van dr. Ed Murphy

Blad "Christianity Today" artikel "Spiritual Mapping gains credibility among leaders" januari 1998, door Art Moore in Tacoma.

"Opwekking in Argentinië" samengesteld door Peter Wagner en Pablo Deiros, 1999 ISBN 90-74115-28-4.

"Het voorhangsel voorbij" door Alice Smith 2000, ISBN 90-75226-26-8.

Stichting: Werkgroep "Terug naar de Bijbel"

Postadres: Populierenstraat 51, 8266 BK Kampen, Nederland.

Telefoon: 038-3328234

E-mailadres: byblos@solcon.nl

Dagelijks bestuur: Voorzitter: Ing. M. v.d. Kraats

Secretaris: Dhr. A.A. Doorn

Penningmeester: Dhr. A.A. Doorn

De stichting is ingeschreven onder nr. S 025302 (K.v.K. te Zwolle)

Banknummer: 65.02.76.213 Ing-bank Kampen

Postgiro: 7415978